

วารสารบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ปีที่.....ฉบับที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์

อรสา ส่งถึง*

บทคัดย่อ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในส่วนที่ได้กำหนดไว้ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 มีความสำคัญมากต่อการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาที่ได้รับการสรรหาและได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบนี้ จึงมีความหลากหลายในด้านต่าง ๆ เช่น คุณวุฒิทางการศึกษา อาชีพ เจตคติ และความรู้ ความสามารถในการบริหารการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นบุคคลหนึ่งที่มีความสำคัญ ในการที่จะช่วยแก้ปัญหา และร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาให้มีความสมบูรณ์ โดยร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน นำสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ ที่มีเป้าหมายอยู่ที่ผู้เรียนหรือนักเรียนเป็นสำคัญ การปรับบุคลิก ลักษณะการทำงาน ที่จะให้เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงในยุคลปฏิรูปการศึกษา ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของประเทศ และยักรวมไปถึง กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ที่เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และการสื่อสารไร้พรมแดน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในทุก ๆ ด้าน ซึ่งจะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สามารถนำองค์การของตนให้บรรลุเป้าหมาย ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ และเปรียบเทียบคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งจำแนกตามเพศ และการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 103 คน จากประชากรทั้งหมด จำนวน 140 คน ประกอบด้วยครูผู้สอนที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา และครูผู้สอนที่ไม่ได้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

*สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

5 ท่าน และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 ได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการทดสอบที (T-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ครูที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะกระบวนการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2. ครูที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาและไม่ใช่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะกระบวนการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกันทั้งในด้านผู้นำด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการตัดสินใจ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทนำ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นคณะบุคคลซึ่งมีความสำคัญที่จะทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมกิจการของสถานศึกษาในฐานะที่เป็นองค์กรอย่างเป็นทางการ และสามารถเชื่อมโยงความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน กับสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่เป็นสมาชิกของชุมชน แต่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาจากการสรรหาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการแต่ละบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งมีความแตกต่างกันในพื้นฐานด้านการศึกษา อาชีพ เจตคติ และฐานะทางสังคม ทำให้แนวคิดและเจตคติของบุคคลแต่ละคนมีความแตกต่างกันในการพัฒนาการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มาจากตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ที่มีความใกล้ชิดกับชุมชน จะนำไปใช้เป็นประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการบริหาร และจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะกระบวนการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งจำแนกตามเพศ และการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 140 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 103 คน ประกอบไปด้วยครูผู้สอนที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา และครูผู้สอนที่ไม่ได้เป็นคณะกรรมการ โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่

2.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.2 การเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา

- 1) เป็นกรรมการ
- 2) ไม่เป็นกรรมการ

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่ คุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ ตามขอบข่ายคุณลักษณะ 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านผู้นำ 2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 3) ด้านการตัดสินใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลค้างนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ประเภทคำถามปลายปิด (Closed form) ลักษณะเป็นตัวเลขมาตราส่วนประมาณค่า (Numerical

rating scale) มี 5 ระดับ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา นำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จะสอบถามในเรื่องเพศ และการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ มีข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 36 ข้อ ซึ่งจะครอบคลุมขอบข่ายคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาที่พึงประสงค์ 3 ด้าน

ด้านที่ 1 ด้านผู้นำ

ด้านที่ 2 ด้านมนุษยสัมพันธ์

ด้านที่ 3 ด้านการตัดสินใจ

ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด การให้คะแนนมีดังนี้

5	หมายถึง	มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด
4	หมายถึง	มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก
3	หมายถึง	มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง
2	หมายถึง	มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย
1	หมายถึง	มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งจำแนกตามเพศ และการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 103 คน ทำการเก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2560 ถึงวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์พบว่าครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 62.10 และ รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 37.90 เป็นครูที่ไม่เป็นคณะกรรมการ สถานศึกษา มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 55.30 รองลงมาเป็นครูที่เป็นคณะกรรมการ สถานศึกษา จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 44.70 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์

ผลการวิเคราะห์พบว่าครูมีความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์โดยรวม อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.28; S.D. = .30) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้าน อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านผู้นำมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.29; S.D. = .32) รองลงมาคือ ด้านการตัดสินใจ ($\bar{X}$ = 4.28; S.D. = .29) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X}$ = 4.27; S.D. = .32)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์

ผลการวิเคราะห์พบว่า ครูที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่มีความ แตกต่างกันเช่นเดียวกัน และพบว่าครูที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษากับไม่เป็นคณะกรรมการ สถานศึกษา มีความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกันทั้งในด้าน ผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการตัดสินใจ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 103 คน ส่วนใหญ่เป็นครูที่เป็นเพศหญิง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 62.10 และรองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 37.90 เป็นครูที่ไม่เป็น

คณะกรรมการสถานศึกษา มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 55.30 รองลงมาเป็นครูที่เป็น
คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 44.70 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์
นำเสนอ ดังนี้

2.1 ด้านผู้นำ ผลการวิเคราะห์พบว่าโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือวางตนได้อย่างเหมาะสม รองลงมาคือศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง
อย่างสม่ำเสมอ และติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือผู้บริหาร
ร่วมกิจกรรมทางสังคมอย่างสม่ำเสมอ

2.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผลการวิเคราะห์พบว่าโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก
และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก
คือข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือสามารถทำงานเป็นทีมร่วมกับบุคลากร ทั้งภายในและภายนอกองค์กร
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ เป็นผู้ที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตนไม่ถือตัว และมีปฏิภาณ
ไหวพริบในการพูดคุยเพื่อเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ตามลำดับ ส่วนข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เคารพในสิทธิ เสรีภาพของเพื่อนร่วมงาน

2.3 ด้านการตัดสินใจ ผลการวิเคราะห์พบว่า โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก และ
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก
คือข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือมีความรับผิดชอบต่อผลของการตัดสินใจ รองลงมาคือ มีการกำหนด
ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานก่อนตัดสินใจ และมีมีการใช้แนวทางในการแก้ปัญหาที่สามารถ
ปฏิบัติได้จริง ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการคาดคะเนผลที่เกิดขึ้นในทางลบ
ก่อนตัดสินใจ

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์
จำแนกตามเพศ และการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา นำเสนอ ดังนี้

3.1 จำแนกตามเพศ เป็น 2 กลุ่ม คือ เพศชาย และเพศหญิง พบว่า ความความคิดเห็น
ของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ ในด้านผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการตัดสินใจ
โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
ไม่มีความแตกต่างกันเช่นเดียวกัน

3.2 จำแนกตามการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา เป็น 2 กลุ่ม คือ เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา และไม่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา พบว่าครูที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษากับไม่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกันทั้งในด้านผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการตัดสินใจ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ พบว่าประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการตัดสินใจ พบว่า รายด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านผู้นำ เพราะในการบริหารงานของหน่วยงานหรือองค์กรใด ๆ ก็ตาม ผู้นำเป็นจุดดวงประทีปขององค์กร เป็นตัวแทนขององค์กร เป็นจุดรวมแห่งพลัง อันเป็นพลังร่วมของบุคคลในองค์กร ดังนั้นผู้นำจึงเปรียบเสมือนหลักชัยในการดำเนินงาน โดยเฉพาะต่อผู้ได้บังคับบัญชา และต่อผลงาน โดยส่วนรวมความสามารถและลักษณะของผู้นำ มีส่วนสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคุณภาพและคุณค่าขององค์กรที่สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในองค์กร หรือหน่วยงานนั้น ๆ

1.1 ด้านผู้นำ ในรายด้านพบว่า ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ ภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก โดยเฉพาะองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น ๆ คือ วางตนได้อย่างเหมาะสม การวางตัวการแสดงความรู้สึกต่อคนอื่น การแสดงออกเพื่อให้บุคคลอื่นนิยมชมชอบตนเอง ซึ่งจะเป็นเสน่ห์แก่ผู้ที่พบเห็น โดยเฉพาะในด้านความอ่อนน้อมถ่อมตน นอกจากนี้แล้วคุณลักษณะของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ดีต้องประกอบด้วย เป็นผู้ที่มีการมั่งคั่งอยู่เสมอ รู้จักใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา ซึ่งการใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาก็จะทำให้ผู้บังคับบัญชาเกิดการยอมรับและให้ความเคารพ ทำให้เกิดการบริหารงานที่มีศักยภาพ

1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ในรายด้านพบว่า ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ. บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก โดยเฉพาะองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่า

ข้ออื่น ๆ คือ สามารถทำงานเป็นทีมร่วมกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ การยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน เคารพในสิทธิ เสรีภาพของเพื่อนร่วมงาน สามารถทำงานเป็นทีมร่วมกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานภายในองค์การได้อย่างเหมาะสม มีความจริงใจ ต่อเพื่อนร่วมงานและบุคลากรภายในองค์การ เป็นผู้ที่มีความคิดเห็นที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ ต่อหน่วยงานส่งให้องค์การสามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านการตัดสินใจ ในรายด้านพบว่า ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะ ณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ.บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก โดยเฉพาะองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่า ข้ออื่น ๆ คือ มีความรับผิดชอบต่อผลของการตัดสินใจ ทั้งนี้เพราะคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เป็นผู้ทำให้้องค์การมีชีวิตชีวา และสามารถที่จะดำรงอยู่ได้ นอกจากนี้คณะกรรมการสถานศึกษายังช่วยพัฒนาองค์การให้ไปใน ทิศทางใหม่ ๆ ที่้องค์การต้องการ ในการที่ผู้บริหารสถานศึกษาหรือคณะกรรมการสถานศึกษา จะนำพาสถานศึกษาให้เจริญก้าวหน้าได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาหรือคณะกรรมการสถานศึกษา จะต้องมียุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ ด้านการตัดสินใจ ดังนั้นการตัดสินใจใด ๆ ควรตัดสินใจ จากจุดมุ่งหมาย ต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเสี่ยง และกล้าลงทุน สอดคล้องกับงานวิจัย ของ บรรจบ อินทร์น้า (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัด ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการสื่อสาร และภาพรวมทั้งสามด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ.บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ ใน 3 ด้าน คือด้านผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการตัดสินใจ ซึ่งจำแนกตามเพศ และการเป็น คณะกรรมการสถานศึกษา ในรายด้านและภาพรวมสรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ.บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ ใน 3 ด้าน คือด้านผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการตัดสินใจ ซึ่งจำแนกตามเพศ ตลอดจนภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะผู้ตอบ

แบบสอบถามเห็นว่า คุณลักษณะของคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นคุณลักษณะเฉพาะที่จะต้องแสดงออกถึงภาวะผู้นำร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารสถานศึกษา และเป็นผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการบริหารการจัดการศึกษา คือ เป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารโรงเรียน เป็นผู้ปกครอง เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครู และลูกจ้างภายในสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการอบรม การสร้างสรรค์พฤติกรรมอันดีงามที่พึงประสงค์ ครูที่มีเพศที่ต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคณะกรรมการสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถึงแม้ว่าครูในสถานศึกษาจะมีเพศในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน แต่ก็ยังคงมีความเห็นถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคณะกรรมการสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน โดยทุก ๆ คน ในองค์การต้องการมีผู้นำที่ดีและสามารถนำพาองค์การไปสู่ความสำเร็จได้ โดยที่ผู้บริหารในอนาคตนั้นจะต้องเป็นผู้ที่รอบรู้ มีการศึกษาดี เป็นคนที่มีความสามารถ มีลักษณะธรรมชาติของการเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ดี และเป็นคนที่มีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง มีจินตนาการ มีความกล้าหาญ เมื่อเข้าดำรงตำแหน่ง และร่วมมือในโครงการต่าง ๆ ยอมรับ ริเริ่ม และกล้าที่จะทำการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เพื่อผลของการบรรลุแนวทางใหม่ของการจัดการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ลัทธิต ยศปัญญา (2533, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามทศนะของครูอาจารย์ในจังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการของครูอาจารย์ต่อคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเดียวกันอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความต้องการของครูอาจารย์ต่อคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเดียวกัน จัดลำดับความต้องการจากมากที่สุดตามลำดับคือ ด้านคุณธรรม ด้านความรู้ความสามารถทางการบริหารด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านส่วนตัวและครอบครัว 3) ผลการเปรียบเทียบความต้องการของครูอาจารย์ต่อคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเดียวกันพบว่า ครูอาจารย์ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 5 ด้านไม่แตกต่างกันอย่าง

2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ.บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ ใน 3 ด้าน คือด้านผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการตัดสินใจ ซึ่งจำแนกตามการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ตลอดจนภาพรวมแตกต่างกันทั้งในด้านผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการตัดสินใจ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า คณะกรรมการสถานศึกษาในฐานะเป็นผู้นำทางการศึกษา จะต้องสร้างความร่วมมือในการทำงานให้เกิดขึ้นให้ได้ นั่น หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษา

จะต้องเป็นผู้นำ มีความเป็นผู้นำหรือ ภาวะผู้นำ เพราะบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากกลุ่ม ซึ่งมีระดับอายุที่แตกต่างกันให้เป็นหัวหน้า เป็นศูนย์กลาง เป็นผู้กำหนดเป้าหมายต้องประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ และในขณะเดียวกันต้องสามารถทำให้สมาชิกภายในกลุ่มหรือภายในองค์กรปฏิบัติงานร่วมกัน มีความสามัคคีกัน จนทำให้งานที่ทำบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย คณะกรรมการสถานศึกษาที่ดีสามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายได้นั้นต้องประกอบด้วย คุณลักษณะของบุคคลที่ได้รับการเคารพยำเกรงจากคนที่อยู่แวดล้อม เปรียบเสมือนเป็นแบบอย่างที่ดีเลิศสำหรับการดำรงชีวิต ซึ่งสามารถให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำต่าง ๆ แก่บุคคลเหล่านั้นได้ และเป็นบุคคลที่มีความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีมนุษยสัมพันธ์ มีความซื่อสัตย์ มุ่งมั่นที่สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย มีความสามารถในการสื่อสาร จลาค มีวิจารณ์ญาณ และเข้าใจในธรรมชาติของสถานศึกษา รวมไปถึงบทบาทและหน้าที่เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา พันธุ์สิดา (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการของคณะกรรมการโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า คณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นข้าราชการครู และไม่ใช่ ข้าราชการครู มีความต้องการจัดการเรียนการสอนด้านการบริหารบุคลากรทางวิชาการ “มากที่สุด” ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนของคณะกรรมการโรงเรียนใน 5 อันดับแรก ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นให้ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ จัดการเรียนการสอนโดยผ่านสื่อหลายรูปแบบ ให้คณะกรรมการโรงเรียนเป็นผู้ประสานให้ชุมชนได้เข้าใจในการเรียนการสอน จัดการเรียนการสอนโดยเน้นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและกลุ่มทักษะให้มาก และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ.บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอจากสิ่งที่ได้จากงานวิจัย

1.1 จากการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ.บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะด้านผู้นำ เป็นด้านที่พบว่ามี ค่าเฉลี่ยสูงสุด หน่วยงานในส่วนกลาง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำหนดนโยบายในการบริหาร

จัดการสถานศึกษา ควรนำผลการวิจัยในการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ.บางสะพาน
จ. ประจวบคีรีขันธ์ไปวางแผน หรือใช้เป็นแนวทางแก้ไข ปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนา
ประสิทธิภาพ หลักเกณฑ์การคัดเลือก การแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึง
ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดคุณลักษณะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ
ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา
และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

1.2 จากการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ.บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัย
พบว่า คุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะด้านการตัดสินใจ เป็นด้าน
ที่พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับที่สองในองค์ประกอบ และรายชื่อ คือ 1) มีความรับผิดชอบต่อ
ผลของการตัดสินใจ 2) มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานก่อนตัดสินใจ 3) มีการใช้
แนวทางในการแก้ปัญหา ที่สามารถปฏิบัติได้จริง 4) มีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา
ที่จะต้องตัดสินใจ 5) มีการประเมินทางเลือกด้วยวิธีที่หลากหลาย 6) มีการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการ
ตัดสินใจ 7) การตัดสินใจมีความชัดเจนปฏิบัติได้ และมีเหตุผล 8) มีการกำหนดวัตถุประสงค์หรือ
เป้าหมาย การทำงานที่ชัดเจนสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน 9) มีการกำหนดเกณฑ์
การตัดสินใจที่เป็นรูปธรรม 10) มีวิธีการติดตามผลการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ 11) ส่งเสริม
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของคนในองค์กร และ 12) มีการคาดคะเนผลที่เกิดขึ้นในทางลบก่อน
ตัดสินใจตามลำดับ ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาผลการวิจัย โดยมาจัดทำแผนงาน
หรือหลักเกณฑ์การคัดเลือกการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงใช้เป็นข้อมูล
สารสนเทศในการกำหนดคุณลักษณะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา
ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษา ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ.บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ มีข้อเสนอแนะ
สำหรับการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

2.1 จากการศึกษาพบว่า คุณลักษณะด้านการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน เป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาพึงประสงค์ ดังนั้นจึงควร

ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา

2.2 จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อ.บางสะพาน จ. ประจวบคีรีขันธ์ โดยเฉพาะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด ควรมีการศึกษาค้นคว้าการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการให้ความเห็นชอบ การรับทราบ และการเสนอแนะต่อการบริหารโรงเรียนตามบทบาทหน้าที่ในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

บรรณานุกรม

การประถมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์, สำนักงาน. (2546). คู่มือบริหารโรงเรียนที่เป็น

นิติบุคคลตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542.

นครสวรรค์: ริมปิงการพิมพ์.

กัลยา พลธิรักษ. (2539). บทบาทของผู้บริหารในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน

กับชุมชน ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์

ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กิตติมา ปริดีดิolk. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ:

อักษรบัณฑิต.

คมเพชร จัตรศุภกุล. (2543). จิตวิทยาในการบริหารและการทำงานเป็นทีม.

กรุงเทพฯ: กลุ่มงานด้านส่งเสริมคุณภาพการศึกษา กองการมัธยมศึกษา.

บุญชู โสดา. (2538). องค์การและการจัดการ.. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.

ประพันธ์ สุริหาร. (2532). ทฤษฎีการบริหาร. ขอนแก่น: ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ปรัชญา เวสารัชช์. (2545). ชุดฝึกอบรมครู:ประมวลสาระ เรื่อง หลักการจัดการศึกษา.

กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

พิพัฒน์ วิเชียรสุวรรณ. (ม.ป.ป.). ผู้บริหารมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

ไพลิน ผ่องใส. (2531). การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภิญโญ สาร. (2523). หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศ.ส. การพิมพ์.

ลีลา สีนานุเคราะห์. (2530). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์

กรมการฝึกหัดครู.

ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ. (2543). **เทคนิคการวัดผลและการเรียนรู้**.

(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วิชาการ, กรม. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**.

กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

วิเศษ ชินวงศ์. (2544, มีนาคม). การศึกษาขั้นพื้นฐาน . วารสารวิชาการ, 4 (8), 32–38.

วีระพล สุวรรณนันท. (2532). **กระบวนการตัดสินใจ**. กรุงเทพฯ: ประยูรวงศ์.

ศิริพร พงษ์ศรีโรจน์. (2540). **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพฯ: เทคนิค 19.

ศิริวรรณ เสรีวัฒน์, และคนอื่น ๆ (2538). **ศัพท์การศึกษา**. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

สมพงษ์ พุทธเจริญ. (ม.ป.ป.). **ธุรกิจ 2**. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือเกรียงไกร.

สมยศ นาวิการ. (2539). **การบริหาร** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

สงวน นิตยารัมภ์พงษ์, และสุทธิลักษณ์ สมิตศิริ. (2540). **ภาวะผู้นำ**.

กรุงเทพฯ: พิมพ์ไทย.

สุธารี เปาวิมาน. (2545). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ**

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามทัศนะของ

ผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

สุรพล พุดคำ. (2544) **เอกสารประกอบการสอน 1065113 หลัก ทฤษฎีและการปฏิบัติ**

การบริหารการศึกษา. ลพบุรี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). **การวางแผนการจัดระบบแผนงานโรงเรียน**. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์เอสดีเพรส.

Cronbach, Lee J. (1971). **Essentials of psychological testing** (4th ed.). New York:

Harper & Row.

Hodgetts, Richard M. (1999). **Modern human relation at work** (7th ed.).

New York: Dryden Press, Harcourt Brace College.

Hoy, Wayne K., & Miskel, Cecil G.. (1996). **Educational administration :**

Theory, research and practice (3rd ed.). New York: Random House.

Rosonbach, William., et al., (1989). **Contemporary issues in**

leadership. Colorado: Westview.